

Posudek na knihu *VAMPS — Čerstvá krev*

Nicole Arend, *VAMPS — Čerstvá krev*, z angličtiny přeložil Radek Blažek, odpovědný redaktor Boris Hokr, redakce Michaela Merglová, korektura Lucie Krátká. Vydalo nakladatelství Laser/EMG Praha 2023.

Vamps je čtenářsky i překladatelsky nenáročné čtivo žánru upírského románu, po němž sáhnou především mladší čtenáři. Mají-li být jejich čtenářské kompetence (zejména v oblasti stylistiky) nějak kultivovány, je zapotřebí, aby právě takové knihy vycházely v co nejčistší podobě. To se zde nestalo. Převod knihy trpí všemi nedostatky, které si lze u jakékoli publikace představit. Při její přípravě selhali všichni: překladatel, redaktorka i korektorka. Zatímco u překladatele si lze selhání vysvětlit zjevnou nezkušeností, respektive neznalostí překladatelského řemesla, u redaktorky a korektorky jde o nedostatečnou péči věnovanou textu.

Problémy s redakční přípravou textu se týkají hlavně interpunkce, správného dělení slov, literních chyb a vypadnuvších nebo naopak přebývajících slov. Zdá se, že po redakčních zásazích text nikdo pořádně nepřečetl. Zejména chyby v interpunkci (čárky chybějí i přebývají) jsou znepokojivé a velmi časté: „Moje máma zmizela hned jak jsem se narodil“ (s. 21), „Vypadáš dobře tak jak seš“ (s. 44).

Problémy překladové jsou dány tím, že překladatel zjevně a) nemá s překladem žádnou zkušenost; b) o zákonitostech překladu z angličtiny nic neví; c) nedisponuje dostatečným jazykovým citem, aby výše zmíněný handicap kompenzoval. Výsledkem je překlad plný těch základních chyb. Nad nimi nelze mávnout rukou, protože výrazně znesnadňují četbu. Anglický originál sice není zrovna příkladem vybroušené stylistiky, český převod je však přímo příšerný. Za největší prohřešek — možná trochu paradoxně — nepokládám významové chyby, byť i těch je zde hodně, a to i v situacích, které jsou překladatelsky zcela banální („vampires didn't take any prisoners / upíři nemají vězení“). Pro četbu a uchopení textu jsou daleko horší základní překladatelské chyby, před nimiž je každý student varován hned na první hodině překladu. Je pozoruhodné (a nerad to říkám), ale některé pasáže přeložil strojový překlad DeepL mnohem lépe než tým od EMG. Asi nejhorším z těchto prohřešků je práce s aktuálním členěním větným a zcela nezvládnutý převod souslednosti časové. Ty výrazně ztěžují četbu a narušují plynulost textu. Stejně rušivě působí neznalost správné české kolokace, toporný převod ustálených slovních spojení a doslovné, kostrbaté překlady dlouhých anglických vět („nastala téměř vtipná řetězová vlna rozšiřujících se nosních dírek“). O nadměrném používání osobních zájmen snad nemá cenu se ani zmiňovat.

Samozřejmě lze se jen dohadovat, jak vypadal rukopis překladu při odevzdání do redakce. Na druhou stranu pokud by text procházel nějakým redakčním zpracováním, je jen těžké si představit, že by mohl jít do sazby v takovéto podobě.